

Előfizetési árak:

Egész évre	10— K
Fel évre	5— K
Negyed évre	2-50 K
Egyes szám ára 10 fillér.	

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol előfizetések és hirdetések felvétetnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám. Telefon 116.

Feloldás szerkesztő és lapkiadó: Meskó Zoltán.

Női küldöttség a főispán előtt.

A bajai uriaszonyok a női szív főnökjének érzésével főismerték annak a veszélynek a nagyságát, mely az állami leánypolgári iskola föllállításával a bajai nőnevelést fenyegeti. Éppen azért egy elhatározó, komoly fellépéssel igyekeztek a meglévő polgári leányiskolák megmentésére és egy továbbképző iskola biztosítására a tőlük telhető megtenni. Megtették a magukét, ezért örök hála illeti a nemes urhölgyeket.

Ha föllépésükkel sikerült vagy sikerülni fog nekik a nemes cél elérése, akkor egyedül nekik tartozik Baja város közönsége hálaival és nem azoknak a nikodémus — lelkeknek, akik csak a biztos homályban merték véleményüket megteszkirozni, de a nyílt színen sáráztak, gyáváskodtak és visszahúzódva meglapultak. Am legkevésbé fog Baja közönsége hálaival gondolni azokra, akik csak hivatalos kötelességük teljes félreismerése és negligálása miatt érdemelnek ez ügyben szomorú megemlést, akik az egész kérdésben csak a tehetetlen vergődésnek szárnalmas figura-szerűségig tudtak fölemelkedni.

A bajai uriaszonyoknak 33 tagból álló küldöttsége hétfőn délelőtt tisztelgett a főispán előtt. A küldöttség vezetésére az úrnők Vojnits Dániel apátplébános, a bajai iskolák érseki biztosát kérték föl, aki azonban

nem vállalkozott a küldöttség vezetésére. Így az úrnők egymagukban vonultak a főispán elé, ahol dr. Koller Imréné szép beszédben előadta jövetelük célját, szívük kívánságát és egyben kérésüket egy memorandumban írásbelileg is átnyújtották.

A memorandumot terjedelménél fogva lapunk nem hozhatja, de egyes részleteinek közlésétől el nem állhatunk.

— Világos előttünk — mondja a memorandum — hogy az állami leánypolgári föllállításával a meglévő bajai leánypolgárik elesnek majd növendékeiktől, elesnek a tandíjtól, mert mindenki azt az iskolát fogja kerestüni, ahol vagy semmi, vagy nagyon minimális tandíjat kell fizetni.

A létező bajai polgári iskolák pedig nagyjából a polgári után befolyó tandíjakból biztosíthaták csak fennállásukat. Továbbá meg lesznek fosztva a városból eddig élvezett segélytől is. A megmaradó elemi iskola rájuk nézve pedig olyan töke, amelynek kamataiból megélni nem lehet.

— Nem érezzük magunkat kompetenseknek — folytatja a memorandum, — hogy a bajai polgári leányiskolák nevelői működését Főispán Úr előtt esetelni mernők, mert olyan nevelők álltak itt Baján rendelkezésünkre, akiknek munkáját, pedagógiai sikereit Főispán Úr

legkedvesebb és legközelebbi környezetében örömmel, apai büszkeséggel személyesen is tudja és megismerte.

— Meg fogja tehát Méltóságos Főispán Úr érteni női szívünk aggodalmát, mikor azon a ponton állunk, hogy elveszítsük azokat a nevelőket, akiknek nagyrészt jómagunk is a nevelésünket köszönhetjük és akikre utódaink gondozását is annyi bizalommal és reménnyel már előlegeztük.

— Nagyon jól tudjuk, hiszen evvel van tele a levegő is, hogy Baján új leánypolgárra nincs szükség, hanem annál inkább egy kereskedelmi vagy ipariskolára, szóval valamilyen továbbképző iskolára. És ezeket az iskolákat a meglévők keretében nagyon szépen tető alá lehet hozni. Épen azért bízunk benne, hogy Méltóságod bölcsesége megtalálja a módját, amellyel Baja igazi érdekeit, szükségleteit kielégítve — a mi kérésünket sem kell figyelmen kívül hagynia.

A főispán a küldöttséget a legnagyobb szívéllyel fogadta és igaz örömet nyilvánított, hogy a bajai úrnők elittjét maga előtt láthatja. Érdemben azt a választ adta, hogy ezt a kérdést, mely elődjétől maradt rá, a küldöttség intenciója szerint akarja kezelni, így azon lesz, hogy a továbbképző iskola Baján megvalósuljon. Utalt rá,

hogy a küldöttség tagjai hassanak oda a saját körükben, miszerint ez az ügy, ha a közgyűlés elé kerül majd, a képviselők által ily értelemben legyen megoldva.

A küldöttség tagjai avval az érzéssel távoztak a főispán fogadjából, hogy dr. Purgly Sándor főispánban ügyük iránt van jóakarata, meleg szimpátia. Most már Baja közönségén a sor, hogy ezt a fontos ügyet mindenki tegye a magáévá és mindenki dolgozzék az állami leánypolgári mellözése és a továbbképző iskola föllátása érdekében.

(A cikk minden szavát aláírjuk, csak azt akarjuk hangsúlyozni, hogy az állami polgári iskoláknál is mindenütt kell tandíjat fizetni, tehát az ingyenesség hangoztatása se lehet argumentum a bajai meglévő polgári iskolák ellen. Szerk.)

A hétről. Esetek és epizódok.

A közigazgatási bizottság legubbi ülésén a következő érdekes kis epizód történt.

A főjegyző felolvasta a belügy-minisztériumhoz felterjesztendő szokásos felévi jelentést, mely a közigazgatás állapotáról számol be, majd pedig felhívja a miniszter figyelmét a város két régi óhajára, a törvényszék visszaállítására és a téli kikötő létesítésére.

A felolvasás után az elnökök főispán, aki ismeri a mi híres, 32 pontozatkból álló városfejlesztési

Ha szereti az egészséget,
csakis „DENIKO” szivart és szivarkát szívjon!

M E R T:

a „Deniko” gyártmányokból a főfájást, köhögést és a rekedtséget előidéző szabad állapotban lévő nikotin egy szabadalmazott eljárással kivonaton, míg a dohány ízét és zamatait szolgáltató, az egészségre nem ártalmas, legtöbnyire almavahoz és citromsavhoz kötött nikotint továbbra is élvezheti. — Ugy az általános eladási, mint a bel- és külföldi különlegességi dohányok, szivarok és cigaretták kaphatók

denikotizálva BAJÁN KIZÁRÓLAG, de csakis eredeti dobozokban a Deniko r. t. denikotizálva BAJÁN KIZÁRÓLAG, de csakis eredeti dobozokban a Deniko r. t. Budapest, nikotinmentes dohánytermékek árusító vállalatának bajai fiókjában

Drescher Gyulánál.

programmunkat, azt a kérdést intézte a bizottság tagjaihoz, nem kívánónak-e még más fontos városi ügyet a minisztérium figyelmébe ajánlani.

A bizottság tagjai, ugyiltszik, megfeledeztek a híres 32 pontozatokról, mert a főispán kérésére mely hallgatásba merültek s csak egyikük jegyezte meg halkan, hogy „majd a jövő félyéi jelentésben.”

A főispán, akit látszólag meglepett a hallgatás, de még jobban a halk válasz, erre kijelentette, hogy majd ő fog élni törvényadta jogával és belevészi a jelentésbe mindazt, amit a város fejlődésének érdekében jónak és üdvösnek lát.

Eddig az epizód!
Kommentár nélkül is megérti, aki akarja.

De azért haljuk csak azt a bizonyos kommentárt.

Elsősorban is kíváncsiak lennénk, hogy miért nem javasolták a bizottság tagjai több fontos ügy kérelmezését a jelentésben?

Talán mert nem tudják már kiválasztani a 32 pontozatokból álló u. n. városfejlesztési programot, melyet pedig 1910-ben oly szépen el tudunk még szavalni is?!

Ha így van, akkor igazuk van; hisz nincs most választás.

Ha pedig azt gondolták, hogy kár a fáradságot, a papirosért, meg a tintaért, hisz úgy sem kapunk semmit, akkor — sajnos — ismét nekik van igazuk.

Szóval mindkét esetben nekik van igazuk, de azért a látszatra talán kissé jobban vigyázhattak volna!

Egy másik érdekes epizód szintén a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén történt.

Az egyik bizottsági tag igen helyesen azt indítványozta, hogy kérjék a bajai — bezdáni vasút igazgatójától, hogy a bajai járásban fekvő községek utasainak részére 3 napig érvényes menettérítési jegyeket szolgáltasson ki.

Efőltől megindul a vita, hogy milyen távolságra fekszenek a kérdéses községek Bajától. Végre kiadják az ügyet a műszaki főtanácsosnak azzal, hogy a legközelebbi alkalommal tegyen előterjesztést. Szóval elodáztatják az ügyet, pedig csak a János megyei jegyző kellett volna egy vasúti menettérítési menesztlen és meg lett volna oldva a keleti kérdés.

Szintén egy eset.

A pénzügyigazgató igen érdekes statisztikát állított össze a megyebeli városok és magának a városnak teherviselési képességéről.

Érdeklődéssel hallgattuk, hogy Baján 435 ezer, Szabadkán 1 millió 800 ezer, Újvidéken 1 millió 119 ezer és Zomborban 799 ezer korona adót fizetnek, míg az egész megye területéből 35 millió korona állami adó folyik be.

Ez egy igazán érdekes statisztika. De ennél nem kevésbé érdekes. De annál szomorúbb statisztika lenne az, amely beszámolna arról, hogy az említett városokban és a mekkora mennyi a munkanélküli, mekkora azoknak a száma, akik az idei zord télen még nem fűtöttek; akik hónapokon át meleg ételt nem esznek.

Ja, de erről ki csinálna statisztikát?

A József kir. herceg szanatórium-egyesület bajja.

Nem az udvariasság raktárában tartogattott frázisok egyikével élünk, midőn azt mondjuk, hogy a szanatórium-bál másora egyike volt a szezon legkitűnőbbikének. Merem állítani, azok a díszes toalettű, finom illésű hölgyek, fekete ruhájú urak, kik e műsor minden számát végig hallgatták, igazat adnak állításunknak.

Elsőbb dr. Pollermann A. szimpatikus alakja tűnt föl a pódiumon. Egy kis prologust olvasott fel. Elhangzott a taps, de a prologusban elénkvarázsolt sápadt rém ott kísérte a teremben. Ki tudja, melyikünkre támadt egykoron.

Szinte jól esett, mikor Markovics Edéné kedves hangja felszendült. Szépen előadott, tapsokkal s virágokkal honorált dalai elől elmenekült a prologus gyászos réme, hogy helyet adjon a gondtalan vidámságnak. Majd Grauaug Antoniette foglalt helyt a zongoránál. Rachmanhoff és Dorvell darabjait adta elő közismert technikai tudásával, nagy művészi erővel. Alig ült el a tetszés tapsvihara, újabb sikerült számban gyönyörködhetünk. Faragó J. nek szellemesen megírt „Tangó”-ját hozták színre Krausz Irma és dr. Reiter Emil. Az akaratát urán feltétlenül

érvényesíteni tudó kis feleséget remekül alakította Krausz Irma, dr. Reiter is megtette kötelességet s ugyancsak — szerepehez híten — iparkodott felesége előtt semmivé törődni. Utánuk Csányi Arminné aratott méltán megérdemelt diadalt előadott szép szavalaival. De mégis csak a végén csattant az ostor. Ally Borgstedt, ez a kedves kis tükröl pattant német leány éneket mekkora németül, angolul, mūdalt, humoros népdalt oly szépen, oly bájosan, hogy előadását követő tapsokan alig-alig bírt elűlni. Gratulálunk a rendezőségnek.

A polgármester nyugdíjba megy.

Baján kedden délután mint a futótűz terjedt el annak a híre, hogy dr. Purgly Sándor főispán a városi képviselők előtt bejelentette dr. Hegedűs Aladárnak beérkezett kérelmét, amelyben nyugdíjaztatást kéri. A végleges nyugdíjaztatás előtt valószínűleg beáll a szokásos hosszabb szabadság, amelyből rendszeresen nincsen föltámadás, visszatérés.

Dr. Hegedűs Aladar nyugdíjba vonulása percében nem vagyunk a sablonos — de mortuus nihil, nisi bene — elvére utalva, mert be kell látnunk, hogy végtelenül nehéz körülmények sodrában kellett a város győngyöcskére hajóját három évtizeden át vezetnie. Ahol annyi érdekellet, a közviszonyok és közállapotok olyan siralmas konglomerátuma halmozódott egybe és került egymással szembe: ott egy provincenciális ember is megroppanhatott volna.

Dr. Hegedűs Aladárnak — távozása pillanatában nem akarunk reklamációkkal kellemetlenkedni, hanem elismerjük, hogy a jószándékot és nemes intenciót mindig láttuk és honoráltuk. Hogy a polgármester jószándékát és nemes intencióit szavakban és nem tettekben üdvözölhetjük; az a bajai föltörült közállapotok és a mináló szerepre törtető akarnokok tojástáncos politikájának a rovására irandó.

Mert ugyan ki látott már olyan testületet, amelyen ez a bajai hatósági párt?

Hiszen ottan minden ötödik ember elkukul, ha politikai muljtára célznak; ott minden hetedik ember csak úgy mert a hatóság mellett síkra

szállni, hogy egyik szemével folyton arra vigyázzon, vajjon hatósági tisztja alatt nem firkózik-e ki a hátulján a volt 48-as sárga folt! . . . Ilyen pártal senki sokra nem viheti. Dr. Hegedűs Aladar is csak a csendes nyugdíjig ment vele.

Mi egész őszintén és férfiasan megmondhatjuk távozásakor, amit személye és politikája fölött éreztünk: tiszteljük jószándéku személyét, de nem helyeseltük improduktív politikáját.

Jól tudjuk most, hogy nyugdíjába csak a személyiséget viszi el; a politikát ő maga rizza le magáról a legnagyobb örömmel: azért a személynak, az egyénnel tiszta szívű kívánjuk, hogy élvezze nyugdíját boldogságban, egészségben, menten minden politikai herce-hurcától — sok évig!!

Hírek.

Közigazgatási ülés. A közigazgatási bizottság hétfőn d. e. tartotta rendes havi ülését dr. Purgly Sándor főispán előktele mellett. A rendes sablonban tartott jelentéséből kiemeljük, hogy szomorúan jellemző Bajára, miszerint a kórház forgalma túl nagy, a születések és halálozások aránya szomorú (37 születés, 52 halálozás) volt. Az államadók azonban jól folytak be. A közegészségügyi bizottság új tagjai lettek: dr. Makray László, Antalfi Ferenc és Fehér Jenő.

Előleptetések a bacsikai bírói karban. A hivatalos lap legutolsó száma igazságügyi előleptetések hosszú sorozatát közli. A király ugyanis — az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Kindris Gábor szabadkai törvényszéki bírót a szegedi ítélőtáblahez táblabíróvá, Denek Tivadar szabadkai törvényszéki bírót, dr. Hajnal József szabadkai és dr. Rácz Károly bajai járásbírákat jelenlegi székhelyükön a VI. fizetési osztályba sorozott törvényszéki, illetve járásbírákká, dr. Dekány Zoltán zombori törvényszéki jegyzőt a breznóbányai járás bíróságához és dr. Szabó János újvidéki járásbírói jegyzőt a szabadkai törvényszékhez albirákká nevezte ki.

HalvacSORA. A nyomdászok szakszervelete f. hó 28-án a Grünhut-féle vendéglőben tombolával egybekötött halvacSORát rendez. Egy térték ára 3 korona.

CHAGRININ fém tisztító posztó

a legolcsóbb, legtisztább kezelést és a legjobb!

Feleslegessé teszi az eddigi folyékony, piszkos kezelési fém tisztítókat, gyorsabban és szebben tisztít valamennyinél, legolcsóbb és kényelmes kezelést.

Egy próba meggyőz minden háziasszonyt a CHAGRININ elvitázhatalan előnyeiről és nélkülözhetetlenné teszi minden háztartásban!

Kapható: Drescher Gyula kereskedésében.

**A Szaharai konzul — Bajaszent-
Istvánon.** A bajai műkedvelők, akik
a múlt héten a B. S. E. rendezésé-
ben a Szaharai konzult előadták,
most darabjukkal Szentistvánra látog-
gatnak el. Baján a darab a nagy
résztvéltenség miatt megbukott; re-
mélhető, hogy Szentistvánon jobban
jár. Az előadás a szentistváni tüz-
oltók javára lesz; szinre kerül va-
sárnap este.

Postás-bál. Vasárnap este volt a
postásoknak színelőadással egybe-
kötött bája, amely nagy közönség
jelentésében nagyon szépen sikerült.

Licéális hírek. A bajai Szabad-
licéális Bizottságnak az áll. tanító-
képző intézetben rendezett előadás
sorozatának rendjén a harmadik elő-
adását f. febr. hó 15-én d. u. 5 óra-
kor az intézeti zeneteremben Amler
Antal zenetanár tartja meg: Vázla-
tok a zenetörténetből címen. Amler
tanár előadását egykoru zenei alko-
tások bemutatásával fogja illusztrálni.
Bevezetésül és befejezésül az inté-
zeti ének- és zenekar fog egy-egy
darabot előadni. — A Kath. Legény-
egylet vasárnapi licéális előadását
d. u. 4 órakor kezdi. Előadó Cséplő
Pál főgimn. tanár, aki a Madonna-
képekről tart vetített képekkel illusz-
trált műtörténelmi előadását.

Jelentkeznek a farkasok. A nagy
hidegek a farkasokat is emberlaktu
helyek felé űzik. A vármegye több
községéből érkeztek már hírek, hogy
ordások ólálkodnak a községek kö-
rül. Moholon, Adán már ejtettek el
farkasokat a bátor vadászok. Baján
is híresztelték a napokban, hogy
Bátmonostoron is garázdálkodtak
volna. Most meg a Szabadka mel-
letti Ludasról kapunk ilyen hírt.
Ludason Mészáros János íjesszett el
két ordast a tanyája körül jól irány-
zott puskalövésével.

Hirdetések jutányos áron

felvétetnek a

B A J A
kiadóhivatalában

A legjutányosabb árban eladó

egy teljes konyhabutor a leg-
modernebb kivitelben, mely áll:
1 konyha-szekrény, 1 asztal,
1 gyúró-deszka, 1 vágódeszka,
1 fasláda, 2 szék, 1 hokedli,
1 szüli és 1 személtádból.

Teljes tisztelettel

Hegedüs József épület- és butorasztalos Baja, Rókus-utca 43.

Ház és föld eladás.

A Szent László-utca 18. sz.
alatti ház, kerttel, a felső járás-
ban a zsidó-temető közelében
Dönötör Mihály földje mellett
6 hold és 2407 □ öl, a járáson
tul a Szalai-féle föld mellett
3 hold és 849 □-öl szántóföld
szabad kézről eladó.
Bővebbet: Haynald-utca 14.
szám alatt.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. kö-
zönséget, hogy a „Bajai Független
Ujság”, a „Bajai Hirlap” és a „Baja”
kiadóhivatala közt az árverési hirdet-
mények, családi értesítések és felül-
fizetések hirdetési áraira nézve a
következő megállapodás jött létre:
Ingó árverési hirdetmény . . . 8 K
Ingatlan árverési hirdetmény . . . 15 K
Csődhirdetmény . . . 20 K
Eljegyzési hír . . . 3 K
azzal a megjegyzéssel „min-
den külön értesítés helyett” 5 K
Házassági hír . . . 3 K
Gyászjelentés a szövegben . . . 5 K
a hirdetések közt 3 K
Részvét köszönő nyilatkozat . . . 3 K
Felülfizetések közlése soron-
ként . . . 20 fillér.

Tisztelettel
a Kiadóhivatal.

**INGYEN, ráfizetés nélkül becserél öreg; használt
gramofonlemezeket ujakra WAGNER
„Hangszerkirály” Budapest, József-körút 15. szám.
Árjegyzék ingyen. Gimre ügyeljen.**

Értesítés.

Van szereném a nagyérdemű közönség szives tuda-
mására hozni, hogy

**Úriszabó üzletemet
Mátyás király-ter 10-ik szám alá,**

(járásbíróság átellenébe) helyeztem át.

Készíték elegáns férfi- és gyermek-ruhákat.
Javitást és vasalást elfogadok jutányos árban.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri
tisztelettel

Babocsay Károly.

Nagy választék gyapju szövetekben.

Pontos kiszolgálás.

Tengeri moslák !eladás!

Szarvasmarhának,
lónak, sertésnek kitűnő
takarmány. Hektója 80 fill.
Kapható Spitzer Károly és
Fiai szeszgyárában Baján.
Naponta frissen gyártva!

Tyukszem, Excelsior

börkeményedés, szemölcs

HINTÓPOR

48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN”
használatát után. Üvegeje 1 kor.,
postadíjjal 1.40 kor.
Három üveg bérmentve 3 korona.

48 óra alatt eltávolítja

a kéz-, láb- és hónaljzizzadást,
1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor.,
3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlálásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlálási súly érhető el.
Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovak-
nál. 4³/₄ kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bér-
mentve. — Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

Glasz Lipót

épület-, műlakatos- és
vizvezeték-szerelő műhelyét Flórián-utca
16-ik szám alá, saját házába helyezte.

Javitásokat azonnal
és olcsón eszközöl.

Szivattyus kutak
jó karban tartását évi kezelésre
elvállalja

Saját szabad. tábori ágyak!

Elvállal mindennemű
díszes vasrácskapuk, üzleti
vasredőnyök, sárcsok, ujon-
nan szabadalmazott
fürdőszobák készítését
Költsevételüket és rajzokat
díjtalanul készít.

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS DIVATOS
fényképeket

ugyszintén

fényképnagyításokat

KÉSZÍTI

Nesselroth Bernát fényképész

Baja, Szent István-tér II-ik szám.
(Fischer-ház.)

Fränkl Ignác
BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus raktárát elsőrendű

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofonokból, valamint mindezek alkatrészeiből.

JAVÍTÁSOK

szakszerű műhelyemben a legjutányosabban eszközöltetnek

➔ Kedvező fizetési feltételek! ➔

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45

Vörösmarty Mihály-utca 6

Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Felvétetik egy fiu

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

**Hazai Általános Biztosító
Részvény-Társaság.**

A társaság elvállal biztosításokat tűz- és jégkarok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezzi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvja.

Kötvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Várcsi bérház.)